

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου τοῦ νέου
συγγραφθεὶς παρὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Παπᾶ Ἰωνᾶ.

Οὗτος ὁ δοςιος Ἀκάκιος ἐκατάγετο ἀπὸ
ἔνα χωρίον τῶν Ἀγράφων Γόλιτζας κα-
λούμενον, γεννηθεὶς ἀπὸ γονεῖς εὐτεβεῖς, οἵτι-
νες βαπτίσαντες αὐτὸν ὠνόμασαν Ἀναστά-
σιον ἔμεινε δὲ μετ' ὀλίγον ὀρφκνὸς ἀπὸ τὸν
πατέρα ὅμοιο μὲν ἔνα μικρότερον ἀδελφὸν,
ὑπὸ τῆς μητρὸς τρεφόμενον, καὶ κατὰ δύ-
ναχινιν παιδευόμενον ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ἀναστάσιος
ὡς μεγαλίτερος ἐκκταχίνετο εἰς τὴν φροντίδα
τοῦ σπητίου τους, καὶ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ
ὑπάγῃ εἰς διδασκάλους, καὶ ἔμεινεν ἀγράμ-
ματος· πηγαίνων τας δημωτεῖς τὴν Ἐκκλησίαν,
καὶ ἀκούων τοὺς θείους τῶν Ὁσίων, ἐγίνετο
ὅλος τοῦ θείου ἔρωτος, καὶ τῆς πολιτείας ἐ-
κείνων ζηλωτὴς ἀξεριθέστατος, καὶ ἦγωντείτο
τὸ κατὰ δύναχιν. “Οταν δὲ ἤλθεν εἰς ἡλικίαν
ἡ μὲν μήτηρ αὐτοῦ ἐσπούδαζε νὰ τὸν ὑπαν-
δρεύσῃ, ὁ δὲ θαυμαστὸς Ἀναστάσιος ἔχων
ὅλος δι' ὅλου τὸν νοῦν του εἰς τὸν Θεὸν, δὲν
ἥθελε τελείως νὰ τὸ ἀκούσῃ, ἀλλ' ἔφυγεν εἰς
τόπους ἡσυχαστικοὺς, καὶ προσηύχετο μόνος
μόνῳ τῷ Θεῷ· καὶ ἐπειδὴ ἐπερίσσευεν εἰς αὐ-
τὸν μᾶλλον ὁ ἔρως τῶν πνευματικῶν ἀγώ-
νων, ἥμερα τῇ ἥμερᾳ ἐπρόσθετε κόπους ἐπάνω
εἰς τοὺς κόπους, καὶ πολλάκις ἀλησμόνα νὰ γυ-
ρίσῃ ὁ πίσω· ἀλλ' ἡ μήτηρ αὐτοῦ περιήρχετο

ζητοῦσα αὐτὸν, καὶ εὐρίσκουσα τὸν ἐνουθέτει
νὰ μένῃ εἰς τὸ σπῆτί τους, καὶ νὰ φροντίζῃ
τὰ τοῦ Κόσμου, καὶ νὰ ὑπανδρευθῇ ἀλλ'
ὅ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος μηδὲ δλως προσέχων
σκοποῦ του, ἀγωνιζόμενος τὸ κατὰ δύναμιν
διὰ νὰ στολίσῃ τὸν ἕσω ἄνθρωπον· πλὴν μὴ
ἔχων ἀδειαν νὰ μεταχειρισθῇ τὸν πόθον του,
ώς ἐπεθύμει, ἔφυγε τῷ κγ'. ἔτει τῆς ἡλικίας
του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ζαγορᾶς,
εἰς τὴν ἱεράν μονὴν τοῦ Ἀγίου Διονυσίου
τοῦ ἐν τῷ Ὁλύμπῳ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀγίας
Τριάδος καλουμένου Σουρβίαν, τὴν κειμένην
κατὰ τὴν τοποθεσίαν τῆς χώρας Μακρινί-
τζας κἀκεῖ δοκιμοθεῖς ἐν ὀλίγῳ, ἐφάνη δο-
κιμώτατος τοῖς ἐκεῖσε πατράσι, δι' ὃ καὶ
ἐνέδυσαν αὐτὸν. τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα, καὶ
Ἀκάκιον μετωνόμασαν. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν
νύκτα, ἐν ἦλαβε τὸ μοναδικὸν σχῆμα, ἡ-
ξιώθη καὶ θείας ὀπτασίας, καὶ εἰδεῖ καθ' ὑ-
πνον, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν καθ' ὑπαρ, ὅτι ἔβαστα
μίαν λαμπάδα ἀναμιμένην μὲ φῶ; ὑπέρλαμ-
προν, φέγγον, καὶ ἀκτινοβολοῦν δλον τὸν
ἐκεῖσε τόπον· δθεν καὶ ἐσυλλογίσθη καλῶς, δτε
ἔτη πρέπουν νὰ λάμπουν εἰς τὸν μοναχὸν
αἱ τοῦ Χριστοῦ Ἀγιαι ἐντολαι, καὶ μάλιστα
ἡ ὑψοποιὸς ταπείνωσις· διὰ τοῦτο καὶ ἦγω-

νίζετο μάλιστα δι' αὐτήν, καὶ ὑπετάσσετο προθύμως, οὐ μόνον τῷ προεστῶτι τῆς ρονῆς, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἀδελφῷ, καὶ τὰς πλέον εὔτελεστέρας, καὶ διαρυτέρας ὑπηρεσίας ἔκαμψε μὲν μεγάλην ταπείνωσιν, καὶ προθυμίαν, διὰ τοῦτο καὶ ἡγαπᾶτο παρὰ πάντων· τὸν νοῦν εἰς αὐτὰ, εἴχετο δλος δι' δλου τοῦ 'Αλλ' ἐπειδὴ αἱ τῆς μονῆς χρεῖαι! δὲν τοῦ ἔδιδαν ἀδειαν νὰ μεταχειρισθῇ τὸν κατὰ Θεὸν σκοπὸν του, ὡς ὠρέγετο, διὰ τοῦτο πολλάκις ηὐλίζετο ἐν τοῖς ὅρεσι, καὶ δρυμῶσι, καὶ ἡγωνίζετο προσευχόμενος, ἀγρυπνῶν, καὶ μὲ μόνα χόρτα τρεφόμενος εἰς τὰς δύνας, ἢ τρεῖς ἡμέρας, δεὸν μόνον διὰ νὰ τζῆ· οἱ δὲ τῆς μονῆς ἀδελφοὶ νομίζοντες ὅτι ἐπλανήθη, ἔπασχον νὰ τὸν ἐμποδίσουν· διοι δὲ ἐγνώριζον τὸν σκοπὸν του, φοβούμενοι μὴ φύγῃ ἐκεῖθεν, ἢ μήπως δὲν δυνηθῇ νὰ φέρῃ εἰς τέλος τὸν σκοπὸν του, καὶ πλανήθῃ ἀπὸ τὰς τέχνας τοῦ ἔχθρου, τὸν ἐσυμβούλευον νὰ ἀφήσῃ τέτοιαν ὑψηλὴν πολιτείαν, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ μετριωτέρους ἀγῶνας, καὶ δὲ Θεὸς εἶναι πολυεύσπλαγχνος, καὶ δέχεται τὸ δλίγον, ωσάν καὶ τὸ πολὺ, μάλιστα εἰς τοὺς τοιούτους καιρούς. 'Ο δὲ θαυμαστὸς 'Ακάκιος τετρωμένος ὡν ὑπὸ τοῦ θείου ἔρωτος, δὲν ἐμποδίζετο ἀπὸ τοιούτους λόγους, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπεκτείνετο τοῖς ἐμπροσθεν· διὸν καὶ τυχῶν εὐκαιρίαν φεύγει ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ 'Αγιον ὄρος, καὶ εὐρὺν πολλοὺς κατὰ τὴν γνώμην του, καὶ πολλὰ ὠφεληθεὶς παρ' αὐτῶν, ἔρθασε καὶ εἰς τὴν σκήτην τῆς 'Αγίας 'Αννης, καὶ περιῶντας ἀπὸ τὸ κοιμητήριον, αἰσθάνθη μίαν ἀρρέπτων εὐωδίαν, καὶ ἀναψεύ δλος ἀπὸ τὴν ἔνθεον φλόγα, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ πλησίον ἡμέρας τινὰς εἰς ἓνα μικρὸν σπήλαιον ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ἀνθρωπον· ἐπειτα περιήρχετο τὰς σκήτας ὠφλείας χάριν, καὶ συναναστρεψόμενος μὲ τοὺς ἀρίστους τῶν μοναχῶν, ἐδοξέπετο ἐξ αὐτῶν, ὡς μέλισσα, τὰ ἄνθη τῶν ἀρετῶν· ἐλθὼν δὲ καὶ εἰς τὴν ἵεράν Μονὴν τοῦ Γρηγορίου, καὶ εύρων εἰς τὸ ἐπάνωθεν τοῦ ἱεραστηρίου κελλίον, δύω σε-

βασιμίους γέροντας, ἔμεινε σὺν αὐτοῖς χρόνον ἔνα, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον, διὰ νὰ μάθῃ ἐργόχειρον, ἐργαζόμενος μετ' αὐτῶν τὰ κουτάλια, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, διὰ νὰ στολίσῃ τὴν ψυχήν του μὲ θείους, καὶ πνευματικοὺς στολισμούς· δι' δὲ καὶ ὑπετάσσετο αὐτοῖς· ὕστερον δὲ ἀπελθὼν εἰς ἐρημικῶτερον τόπον ἔμεινε μὲ ἓνα ἀδελφὸν, νομίζων, πῶς θέλει ἔχει αὐτὸν συναγωνιστὴν, καὶ βοηθὸν εἰς τὴν ἀσκητικὴν, ζωὴν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔδειχνεν ἐν ὑποχρέεις ένον ἀσκητικὸν, ἔσωθεν δὲ ἦν γέμων ἔργων πονηρῶν, καὶ ἀτόπων, πλὴν δὲν ἐβλάφθη τελείως ὁ δσιος ἐκ τῆς ἐκείνου κακίας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐστερεώθη εἰς τὸν ἔνθεον σκοπὸν του, καὶ δεὸν ἐδύνατο ἡγωνίζετο· μὲ τοῦτο τὸν Μοναχὸν ἀπερχόμενος ποτὲ ὁ 'Αγιος εἰς τὰ μέρη τῆς Σιμόπετρας, ἐν τινὶ κελλίῳ (σαβάσιους ἦν ἐσπέρα), ἐκεῖνος μὲν μετὰ τῶν ἀλλῶν Μοναχῶν φαγόντες καὶ πιόντες εἰς κόρον, ἐτράπησαν εἰς ὕπνον ὡς ἀλογα ζῶα· δὲ δὲ θείος ἀνθρωπος ἔχων τὸ θείον πῦρ εἰς τὴν καρδίαν του, δὲν ἐδύνατο νὰ κοιμηθῇ, ἀλλ' ἐγερθεὶς ἡσύχως προσηργέτο νοερῶς τῷ νοερῷ Θεῷ, ἐκεῖ πλησίον ὅπου ἐκοιμῶντο καὶ οἱ ῥηθέντες· κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ ὄρθρου, ἤλθεν εἰς ἐκστασιν, καὶ εἶδεν ἄνδρα τινὰ φοβερὸν, καὶ θαυμάσιον, ὃπει ἤλθε, καὶ ἐστάθη ἐπάνωθεν τῶν κοιμωμένων, καὶ εἶπε· Κύριε 'Ελέησον! ώσαν γαϊδαροι κοιμῶνται τοιαύτην ἡμέραν! καὶ μὲ τὴν βέργαν ὅπου ἐβάστα ἐκτύπωσε τὴν γῆν εἰπών· ἀλλοίμονον εἰς τοῦτον τὸν ἀνθρωπὸν· καὶ μὲ τὸν λόγον ἔγινεν ἀφαντος· 'Ο δὲ δσιος ἐντρομος γενόμενος προσηργέτο ἐκτενέστερον, ἔως οὐ ἔξημέρωσε, καὶ ἤλθον εἰς τὸ κελλίον τους· καὶ μετ' δλίγας ἡμέρας ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ἤλθε καὶ ἐκατοίκησε μόνος του ἐπάνωθεν τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου· δὲ δὲ ῥηθεὶς μοναχὸς ἀπελθὼν εἰς Σάμοσ, ἐδωκε τέλος ἐπώδυνον, γενόμενος εἰς δλους ἐλεεινὸν θέαμα. 'Ο δὲ δσιος μετὰ ἴκανὸν καιρὸν ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὴν σκήτην τοῦ Παντοκράτορος· τότε ἤλθε δὲ γέροντάς του ἀπὸ τὴν Ζαγοράν, διὰ νὰ μάθῃ τὴν μουσι-

χήν· καὶ εὐρέων τὸν δσιον ἔζητει νὰ τὸν ἔχῃ μαζή του, ὡς καλόγηρόν του ἀλλὰ αὐτὸς μὲ τὴν συνειθισμένην του ταπείνωσιν ἔζητει τὴν εὐχὴν τοῦ γέροντός του, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ἱσυχάσῃ. "Οθεν ὁ γέροντάς του βλέπων τὴν καλήν του γνώμην, οὐ μόνον τὸν ἄφησεν, ἀλλά καὶ δύω φλωρία τοῦ ἔδωκε, λέγων· λάβε αὐτὰ νὰ κυβερνηθῇς· καὶ δταν τὰ σώματα, ἔλα υὰ σὲ δώσω καὶ ἄλλα, καὶ παρακάλει τὸν Θεὸν καὶ διὰ λόγου μου· λαβὼν δὲ τὰ φλωρία ὁ τῆς ἀκτημοσύνης ἄκρος ἐραστής, καὶ ἐλεύθερος πάσος φιλοχρηματίας, ἐταράχθη, καὶ παρευθὺς ἐγύρισε καὶ τὰ ἔδωκεν δπίσω, λέγων· λάβε τὰ φλωρία σου, δτι κινδυνεύω νὰ χάσω τὸν νοῦν μου μὲ αὐτά· μετὰ δὲ τοῦτο ἀνεχώρησε ἐκεῖθεν· καὶ εἰς καιρὸν ὅπου ἐπεριπάτει, ἄρχισαν οἱ ἐνάντιοι λογισμοὶ νὰ τὸν ἐνοχλοῦν μεγάλως, ἔνας λογισμὸς τὸν ἔδιαζε νὰ γυρίσῃ μὲ τὸν γέροντά του εἰς τὴν μετάνοιάν του· ἀλλος πάλιν, νὰ πηγαίνῃ εἰς ἀκόντια ἐρημονῆσι, καὶ ἀλλος εἰς ἄλλον τόπον· οὗτω δὲ ἐνοχλούμενος, καὶ περιπατῶν, ἐφθασεν εἰς ἔνα τρίστρατον, καὶ ἐκεῖ ἐστάθη, μὴ ἡξεύρων ποίαν στράταν νὰ πιάσῃ· τότε τοῦ ἐφάνη, πῶς τὸν ἐκούντισε τινὰς ἀօράτως κατὰ τὴν μίαν στράταν, εἰς τὴν δποίαν ἄρχισε νὰ περιπατῇ, καὶ ὀλίγον διαβάς ἀπάντησε τινὰς μοναχοὺς ὅπου ἐπήγαιναν εἰς τὴν Ἀγίαν "Ανναν, καὶ ὅμοι μὲ αὐτοὺς ἐπῆγε ἔως εἰς τὸν σταυρὸν ὅπου ὀνομάζεται τοῦ Σιδήρη, καὶ πάλιν ἄρχισαν οἱ λογισμοὶ νὰ τὸν ἐνοχλοῦν μὲ περισσοτέραν βίαν, διὰ τοῦτο καὶ χωρισθεὶς ἀπὸ ἐκείνους, ἐστάθη ὀλίγον, καὶ πάλιν ἄρχισε νὰ περιπατῇ, ἐσκοτισμένος ὡν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν λογισμῶν· δθεν καὶ προθάς ὀλίγον, καὶ εὐρών τινα πέτραν ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ πρόσπεινος ὡν (εἰχε γὰρ τότε τρεῖς ἡμέρας ὅπου δὲν ἔφαγε) ἔλαβε ὀλίγον ψωμὶ καὶ ἔφαγε (τὸ ὅποιον εἶχον τοῦ τὸ δώσῃ οἱ προφήτηδες μοναχοὶ) καὶ φαγὼν ἀκούμβεισεν εἰς τὸ χέρι του, καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ταραχῆς τῶν λογισμῶν τοῦ ἐφάγη πῶς τοῦ ἦλθε μία σκότωσις γοὸς,

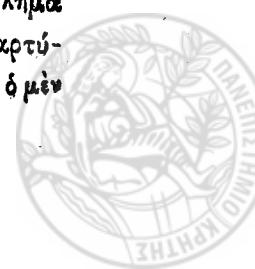
καὶ ἀμετρος ἀκηδία, καὶ ἔκλινεν εἰς ὑπνον, καὶ ἐκεῖ βλέπει ἐμπροσθέν του ἕνα γιγαντιαῖον, μέλανα, δυσιδέστατόν τε, καὶ φοβερὸν, καὶ πάλιν αἰσθάνεται ὡσὰν νὰ τοῦ ἔλεγεν ἄλλος τις ἀօράτως εἰς τὸ ἐνδοθεν οὖς μὲ ἡμερότητα, δτι αὐτὸς ὁ ἀσχημός γάγας, εἶναι δ πονηρὸς δαίμων, δτις σὲ ἔβαλεν ἐμπρὸς διὰ νὰ σὲ ἀφανίσῃ· καὶ παρευθὺς ἐξύπνησεν ἔντρομος, καὶ λέγει· ἄλλοι μόνον εἰς ἐμὲ, δτι μὲ ἔθαλεν δ δαίμων ἐμπρὸς, καὶ θέλει νὰ μὲ ἀφανίσῃ. "Οθεν ἔβαλε γνώμην νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πνευματικὸν, καὶ νὰ κάμη δ, τι τοῦ εἰπῆ ἐκείνος, ἵως καὶ εῦρη ἀνάπτασιν, καὶ οὕτως ἐκίνησε τὴν πρὸς τὸν πνευματικὸν δδὸν, περιπατῶν δὲ τοῦ ἐφάνη ὡσὰν ἔνας θίατος ἀνεμοστρόφυλας, καὶ τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἔξωσεν ἀπὸ τὴν στράταν διάστημα ἰκανὸν, θιάζων καὶ κουντίζωντάς τον διὰ νὰ τὸν ἀπολέσῃ.

Ταῦτα δὲ πάσχων φανερῶς, καὶ θιάζομενος εἰς κρημνὸν ὑπὸ τῆς δαιμονικῆς ἐκείνης ἐνεργείας, ἐφοδήθη οφόδρα, καὶ μεγαλοφιώνως· ἔδόνσε· Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Παναγία Θεοτόκε Βοήθει μοι· καὶ εὐθὺς ἐφάνη του μία ἄλλη ἐνθεος, καὶ θαυμασία δύναμις, πῶς ἤλθεν ἐπάνωθεν τοῦ θουνοῦ, ὡσὰν μία ἀστραπὴ, καὶ ἐδίωξεν δλην ἐκείνην τὴν σατανικὴν ἐνέργειαν μὲ θοὴν μεγάλην· καὶ ἡ θοὴ ἐκείνη μαζὴ μὲ τὴν λάμψιν, ἐφθασεν ἔως εἰς τὸν αἰγιαλὸν διώκουσα τὸν πειράζοντα· ἔχάρισε δὲ εἰς τὸν δσιον γαλήνην, καὶ ἡσυχίαν τοῦ λογισμοῦ, καὶ χαρᾶς ἀφάτου τὸν ἐπλήρωσε, τόσον δποῦ ἐκράζεν μεγαλοφιώνως φωνὰς εὐχαριστηρίους πρὸς τὸν ἐλευθερώσαντα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ πρὸς τὴν Κυρίαν ἡμῶν, καὶ μεσίτριαν Θεοτόκον, καὶ ἔτρεχε σπουδαίως πρὸς τὸν πνευματικὸν κύρ Γαλακτίωνα εἰς τὸ Κατουνάκι· καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν, τοῦ ἐδιηγήθη δλα τὰ συμβάντα· καὶ δι' εὐχῆς αὐτοῦ, ἐπῆγε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ Καυσοκαλύδι εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν χρόνους εἴκοσι ἐργαζόμενος τὰ κουτάλια· ἡ δὲ τροφὴ του ἥτον ψωμὶ καὶ νερὸν, ἀνὰ δύω, ἡ τρεῖς ἡμέρας τρώγων, καὶ τὸ περισσότερον ἐτρέφετο

ρε χόρτα ἄγρια, ἢ κάσταναι· καὶ τόσην φροντίδα εἶχε διὰ τὸ κορμί, δσον μόνον νὰ ζῆ· ἡ δὲ φροντίς του δὴ τὸν εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας, παλαιών, καὶ ἀνταγωνιζόμενος μὲ τὸν ἀντίπαλον διάβολον αἰσθητῶς, καὶ νοητῶς χρόνους εἴκοσι· ἔπειτα κατέθη πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς ἓνα σπήλαιον μικρὸν, ὅπου ἐκατοικοῦσε πρότερον ὁ Ἀγιος Μᾶξιμος ὁ Καυσοκαλύβης, καὶ ἐκεῖ ἀρχισε νὰ ἀγωνίζεται ὑπὲρ ἀνθρωπον, ταλαιπωρῶν, καὶ κατατήκων τὴν σάρκα ἐν πείνῃ, καὶ δίψῃ, ἐν κόποις, καὶ μόχθοις, ἐν ψύχει, καὶ γυμνότητι, καὶ μυρίαις ἀλλαις κακοπαθείαις· καὶ ἐπειδὴ ἦτον δ τόπος ἄνυδρος, τὸν μὲν χειμῶνας ἐμάζωνεν ἀπὸ τὴν βροχὴν νερὸν εἰς μίαν στάμναν· τὸ δὲ καλοκαῖρι τὸν ἐπαρηγόρει ὁ Θεός, καὶ ἤρχετο νέφος μικρὸν ἐπάνω τοῦ σπηλαίου, καὶ πάλιν ἔφευγεν· ἀλλ’ ἐπειδὴ καὶ ἐσπούδας νὰ κατατήκῃ τὴν σάρκα, ἐξήραινε τὰ ἄγρια χόρτα, καὶ τρίβωντάς τα ἔτρωγεν ἀπὸ αὐτὰ δλιγοστὸν μόνον, δσον νὰ ζῇ· πολλάκις δὲ ἔτριβε καὶ μάρμαρα, καὶ τὰ ἔκανεν ὡσὰν ἀλεύρι, καὶ σμίγωντάς τα μὲ τὰ ἔρηρά χόρτα ἔτρωγε· περὶ οὐ ἔρωτάμενος ἔλεγεν, δτι ὥποταν τὰ ἔτρωγε, τὸν ἐπῆγαινεν αἴμα. Καὶ αὐτὸς μὲν ὕτως ἤγωνίζετο, οἱ δὲ πέριξ μοναχοὶ ἐπασχον νὰ τὸν ἐμποδίσουν, νομίζοντες πλάνην τὰ γινόμενα, καὶ τὸν ἐσυμβούλευον καθ’ ἓνας κατὰ τὴν γνώμην τοῦ· δμως αὐτὸς ἐκείνους μὲν μὲ τὴν συνειθισμένην του ταπείνωσιν ἀνέπαινεν, ἀπὸ δὲ τοὺς ἀγῶνάς του δὲν ἔπαινεν, ἀλλ’ ὡς ἀσαρκος ἤγωνίζετο καθ’ ἡμέραν νὰ αὐξάνῃ αὐτούς. Ἀλλὰ καὶ οἱ μισόκαλοι δακμονες δὲν ἔπαινον νὰ τὸν πειράζουν συχνὰ μὲ διαφόρους τρόπους, καὶ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς, πάσχοντες νὰ τὸν πλανήσουν ἀπὸ τὴν εὐθείαν, καὶ εὐαγγελικὴν ὁδὸν, καὶ θλεοντές τον ποικιλοτρόπως· πότε μὲν προσβάλλοντές τον μὲ λογισμοὺς διαφόρους, πότε δὲ βασανίζοντές τον μὲ διαφόρους ἀσθενείας αιματικάς· αὐτὸς δὲ γνωρίζων τὴν σαταν-

κὴν ἐνέργειαν ἐτρέπετο εἰς προσευχὴν, καὶ μὲ αὐτὴν διέλυε τὰς σκαιωρίας των, ὡς ἴστον ἀράχνης· ἀλλοτε πάλιν ἔπασχον γὰ τὸν φοβερίζουν μὲ κτύπους, καὶ φωνάς, καὶ μὲ ὄψεις φοβεράς, φαινόμενοι ὡς θηρία, καὶ γίγαντες φοβεροὶ μέλανες, καὶ δυσώδεις, ἀλλ’ εἰς τὸν ἄπαξ χαριτωθέντα υηπίων παίγνια ἐνομίζοντο, καὶ ἄξια γέλωτος τὰ τοιαῦτα· καὶ ποτε ἔξελθων τοῦ σπηλαίου διά τινα χρείαν, εἰς καιρὸν ὃπου ἐγμύρισεν, εἰδὲν αἰσθητῶς ἐμπροσθεν τοῦ σπηλαίου, ὡσὰν κατζιέλους πολλοὺς μετὰ γυναικῶν, καὶ παιδίων χαλκεύοντας καὶ κόσκινα καὶ ἄλλα παρόμοια ποιοῦντας, ἀλαλάζοντας, καὶ φωνάζοντας κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν κατζιέλων, καὶ κατανοήσας τὴν τῶν δαιμόνων πονηρίαν, ἀτενίσας τὸν νοερὸν δμμα τῆς ψυχῆς του πρὸς τὸν Θεὸν, εἶπε. Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ δ λυτρωτής, καὶ Θεός μου λύτρωσαί με ἀπὸ τὰς πανουργίας τῶν δαιμόνων, πρεσβείας τῆς Παναχράντου σου Μητρός· ἀμήν· καὶ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ποιήσας, διελύθησαν ὡσεὶ καπνὸς, καὶ ἔγιναν ἀφαντοί. Οὕτω λοιπὸν ἀγωνιζόμενος, ἤξιωθη καὶ νοερᾶς προσευχῆς, καὶ θείων ἀποκαλύψεων, καὶ προσευχόμενος ἔστεκεν ὡς στύλος ἀκλόνητος, καὶ καθήμενος δλος μετάρσιος ἐφαίνετο, ἔχων ἄνω τὸν νοῦν, καὶ τοῦ γηίνου τούτου σαρκίου οὐδ’ δλως αἰσθόμενος, ἀλλ’ ἦτον δλος θεῖος, καὶ θεοειδεὶς τῷ πνεύματι, καὶ τοῖς ἔξωθεν χαριέστατος.

Τότε ἦλθεν εἰς τὸν δσιον καὶ δ μετὰ ταῦτα μαρτυρήσας διὰ Χριστὸν Ῥωμανὸς δ Καρπενησσιώτης, καὶ ἔμεινε μετ’ αὐτοῦ χρόνον ἰκανὸν, ἀγωνιζόμενοι καὶ οἱ δύω, ὡς ἀσαρκοὶ· ἐπειδὴ δὲ δ Ῥωμανὸς ἐφέρετο ὡσὰν ξένος τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ δλος δι’ δλου τὸ Μαρτύριον ἐφαντάζετο, κοινῇ γνώμῃ νηστεύσαντες καὶ οἱ δύω ἡμέρας ἰκανάς, καὶ τοῦ Θεοῦ δεηθέντες περὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ Μαρτυρίου, τοὺς ἀπεκαλύφθη, πῶς εἶναι θέλημα Θεοῦ, καὶ θέλει τελειώσεις καλῶς τὸ Μαρτύριον· δθεν ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ των, δ μὲν

‘Ρωμανὸς νὰ ἔναι πρέσβυς εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ ὁσίου σωτηρίας, καὶ μετὰ θάνατον νὰ ἔχουν τὴν δίαιταν ὅμοι εἰς τὸν παράδεισον· δὲ δὲ ὅσιος νὰ ἐπικαλῆται τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τοῦ ‘Ρωμανοῦ, ἵνα οὐ νὰ ἀξιωθῇ τῶν Μαρτυρικῶν Στεφάνων· ἔπειτα νὰ μείνῃ εἰς τὸ αὐτὸ σπήλαιον μέχρι τῆς τελειώσεως του. Ταῦτα λοιπὸν συμφωνήσαντες, καὶ τὸ μέγα, καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα ἐνδυθεὶς ὁ ‘Ρωμανὸς, ἀπῆλθε χαίρων, καὶ ἔλαβε δί’ εὐχῆς τοῦ ὁσίου τὸ ποθούμενον Μαρτύριον, ὡς διαλαμβάνει τὸ αὐτοῦ ὑπόμνημα· δὲ δὲ “Ἄγιος ἔκτοτε ἡγωνίζετο περισσότερον” καὶ μετ’ ὀλίγον καιρὸν ἀφησε τὸ σπήλαιον, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ κάθισμα τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου, καὶ προσευχόμενος μίαν φορὰν ἦλθεν εἰς ἕκατασιν, καὶ θλέπει τὸν ὁσιομάρτυρα ‘Ρωμανὸν λευκοφόρον, καὶ ἀρρήτως λάμποντα, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἀκτινοθολοῦν ὑπὲρ τὸν ἥλιον· δεῖται στρέφων τὸ θεοειδὲς ἔκεινο πρόσωπον ἀπὸ τὸν γέροντα, ἐφαίνετο πᾶς τὸν ὄντα εἰδίκε διὰ τὴν παράβασιν ὅπου ἔκαμε, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον· δὲ δὲ ὅσιος προσπίκτων ἐδέεται τοῦ Μάρτυρος νὰ τὸν κυττάξῃ μὲ ἴλαρὸν πρόσωπον, καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμα τῆς μετοικήσεως, ἀλλ’ οὐκ ἐπήκουσεν δὲ ὁσιομάρτυς, ἀλλ’ ἔγινεν ἀφαντος· ἐλθὼν δὲ εἰς ἀυτὸν δὲ ὅσιος, καὶ φοβηθεὶς τὸ ἀδιάλακτον τοῦ Ἀγίου, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸ σπήλαιον· καὶ ἔκει εἶδε πολλάκις τὸν ὁσιομάρτυρα μὲ τὴν ὄμοιαν δόξαν, καὶ μὲ ἴλαρὸν, καὶ γλυκύτατον πρόσωπον θλέποντα τὸν ὅσιον, καὶ λόγοις θαρρύνοντα, καὶ παρηγοροῦντα· καὶ οὕτω παρηγορηθεὶς μεγάλως, ἔμεινεν ἔκει ἀγωνιζόμενος· ὅστερον δὲ ἔκτισε μικρὰν καλύθαν ἐν τῷ σπηλαίῳ ἰδίαις χερσὶ, καὶ ἐν αὐτῇ ἔζη τὴν Ἀγγελικὴν πολιτείαν, πεινῶν, καὶ διψῶν, καὶ πᾶσαν κακοπάθειαν ὑπομένων, καὶ ἔνα παλαιόρασον μόνον ἔχων, τὸ δποῖον δὲν τὸ ἐφόρει καὶ πάντοτε, ἀλλ’ δταν ἥθελεν ἰδῆτινα ὅπου νὰ πηγαίνῃ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς, δτι εἰς δλους δὲν ἐφαίνετο· καὶ ποτε χιόνος πολλῆς πεσούσης, ἐχρύσωσεν ἀμετρα,

καὶ ἀνάψας φωτίαν ἔπασχε νὰ ζεσταθῇ, μᾶλλον ἐδύνατο· ἀλλ’ δσον ἐπλησίαζεν εἰς τὴν φωτίαν, τόσον ἐψυχραίνετο περισσότερον· κατανοήσας δὲ δτι ἡ τόση ψυχρότης δὲν εἶναι φυσική, ἀλλ’ ἐκ τοῦ σατανᾶ· τὴν μὲν φωτίαν πατήσας ἀπέσθεσεν, ἐλθὼν δὲ ἔξω γυμνὸς ἐπεισεν εἰς τὸ χιόνι, καὶ τοῦτο ποιήσας, τοῦ ἐφάνη πῶς ἦλθεν εἰς αὐτὸν μία θαυμαστὴ δύναμις, καὶ θεία ἐνέργεια, καὶ ἐδίωξε τὴν ἀμετρον ψύχραν, καὶ τὸν ἔξεστανε τόσον, δποῦ ἐνόμιζε, πῶς καθηταὶ εἰς λουτρὸν, καὶ ὅχι εἰς χιόνα· Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη τοῦ ὁσίου πανταχοῦ, καὶ ἔτρεχον πρὸς αὐτὸν, οἱ μὲν εὔχης χάριν, οἱ δ’ ὡφελείας· καὶ τινες ὑποταξάμενοι ἔμειναν παρ’ αὐτῷ· δεῖται προσευχόμενος ποτὲ, ἦλθεν εἰς ἔκατασιν, καὶ θλέπει· ὡσὰν ἔνα ἄνδρα θαυμάσιον ὅπου τὸν ἐπίασεν ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ τὸν ἐπῆγεν εἰς ἔνα κάμπον τόσον μεγάλον, ὅπου ἄκρα δὲν ἐφαίνετο, δεῖται· ἦτον γεμάτος παλάτια, καὶ σπήταις ὠραιούτατα, εὔκερα ὅμως ἀπὸ ἀνθρώπους, καὶ θαυμαζῶν ἥρωτης τὸν δόηγοῦντα, διὰ τί εἴναι εὔκερα; δὲ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, δ τόπος οὗτος, καὶ τὰ παλάτια ταῦτα εἶναι ἐτοιμασμένα, διὰ νὰ κατοικήσουν εἰς αὐτὰ μετὰ τὴν κοινὴν ἀνάστασιν οἱ Χριστιανοὶ ἔκεινοι ὅπου πληρώνουν εἰς τοὺς Τούρκους χαράτζει, καὶ ἀλλα δοσίματα, καὶ ύπομένουν εὔκερίστως τόσα κακὰ, διὰ τὸν Χριστὸν· τὸ ταχὺ ἐκάλεσε τοὺς μετ’ αὐτοῦ, καὶ τοὺς εἶπεν, ἐὰν ἔχετε ἀσπρα πηγαίνετε, καὶ πληρώσατε τὸ χαράτζει, διὰ νὰ γένωμεν καὶ ἡμεῖς συγκοινωνοὶ μὲ ἔκεινους, ὅπου πληρόνουν, καὶ οὕτω τοὺς ἐδιηγήθη καταλεπτῶς τὴν δπασίαν ὅπου εἶδεν.

Πνευματικός τις Σίλβεστρος τὸ ὄνομα ἀνθρωπος Χριστιανικῶτατος, καὶ ἀξιόπιστος, ἔλεγεν, δτι εἶδε τὸν Ὁσιον πολλάκις ἔκει ὅπου ἐπροσπύχετο, καὶ ἔλεγε τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, πῶς εὔγανε φλόγα πυρὸς ἐκ τοῦ στόματός του· ἀλλὰ καὶ προορατικοῦ χαρίσματος τος ἡξιώθη, καὶ ἐπρόλεγεν εἰς πολλοὺς ἔκεινα δποῦ ἔμελλον νὰ τοὺς συνέδουν· ἔβλεπε δὲ καὶ

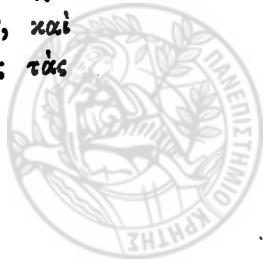

καὶ τοῦ καθ' ἐνὸς τὴν ψυχικὴν κατάστασίν του ὡς εὐρίσκετο, ἢ ἐν ἀμαρτίαις, ἢ ἐν ἀρεταῖς, καθὼς εἰς πολλοὺς μυστικούς του τὸ ἐφανέρωσεν. Ἐν τούτοις δὲ διαλαμπων ὁ δσιος ἦλθε καὶ ὁ δσιομάρτυς Νικόδημος, διὰ νὰ λάδη τὴν εὐχήν του, καὶ διὰ νὰ συμβουλευθῇ τὸ ποιητέον, καὶ εὐθὺς δποῦ τὸν εἶδεν, ἔπειτεν εἰς τοὺς πόδας του κλαίων, καὶ δύνρωμενος ὥραν πολλήν εἶτα πιάσας αὐτὸν ὁ δσιος ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ ἐξ ὄνόματος (χωρὶς νὰ τὸν ἤξεύρῃ) καλέσας αὐτὸν, τὸν ἑσήκωσε, καὶ τὸν ἐπαργύρωτε ἴκανῶς· μετὰ τοῦτο ἀνεγώρησεν ὅλιγον, καὶ νοερῶς ἐπροσηγέτο· οἱ δὲ τυχόντες ἐκεῖ τότε, ἔλεγον, δτι εἶδον φῶ;, ὡσὰν ἀστρον δποῦ κατέθη εἰς τὸν δσιον, καὶ εὐθὺς ἐλαμψε τὸ πρόσωπόν του ὡς τὸν ἥλιον· ἔπειτα στραφεὶς ἐπῆγεν εἰς τὸν Νικόδημον, καὶ τοῦ εἶπε λόγον τινὰ μυστικόν· καὶ μὲ τὸν λόγον εὐθὺς, ἡμὲν λάζαρος ἔχαθη ἀπὸ τὸν δσιον, κατάνυξες δὲ ἦλθεν εἰς τὸν Νικόδημον, καὶ κεντηθεὶς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἔκραξε μεγάλως, καὶ ἀπελθὼν κάτωθεν τοῦ σπηλαίου, ἔκλαυσε γοερῶς ὥραν ἴκανήν, ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὸν δσιον ζητῶν εὐχήν, καὶ ἀδειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ μαρτύριον.

Ο δὲ δσιος εὐχηθεὶς αὐτὸν, καὶ ῥάβδον τινὰ λαβὼν, τὴν ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῦ εἰπών· ἀπελθε μετ' αὐτῆς ἐμπρὸς εἰς τὸν πασσιᾶν, καὶ τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ θέλεις τελειώσεις καλῶς; τὸ μαρτύριον· δὲ Νικόδημος λαβὼν, ὡς ἐκ χειρὸς Κυρίου τὴν ῥάβδον, καὶ ταῖς εὐχαῖς τοῦ πατρὸς περιφραγθεὶς, ἀπεφάσισεν ἐκεῖθεν νὰ κινήσῃ πρὸς τὴν τοῦ μαρτυρίου δόδον· πλὴν ἀδύνατος ὡν, διὰ τὰς ἀμέτρους νηστείας δποῦ ἔκαμεν, ἔζητεις ἀδειαν, νὰ καταλύῃ εἰς τε φαγητὸν, καὶ πιοτὸν, διὰ νὰ δύναται νὰ περιπατῇ· δὲ δσιος εἰπεν αὐτῷ· τώρχ μάλιστα ἀδελφὲ σοῦ χρειάζεται περισσοτέρα νηστεία ὁποῦ μέλλεις νὰ ἀγωνισθῇς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ τελευταῖον ἀγῶνα· καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν θέλεις σὲ δυναμώσει νὰ ὑπάγῃς χωρὶς κόπον· λέγεις του πάλιν δ Νικόδημος· δ Κύριος ἡμῶν δι' εὐχῶν σου

νὰ μὲ ἀξιώσῃ τῆς καλῆς του δμολογίας, πλὴν φοβοῦμαι τὸν διάδολον λέγει του δ δσιος τὸν Θεὸν νὰ φοβησαι, καὶ δχι τὸν διάδολον τὸν ἀδύνατον, δποῦ δὲν ἔχει κάμμισαν ἔξουσίαν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ λόγου του· ἔχει λοιπὸν εἰς τὸν Χριστὸν δλον σου τὸ θάρρος, δςτις θέλεις σὲ δυναμώσει, καὶ τὸν δαίμονα νὰ νικήσῃς, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ νὰ μαρτυρήσῃς· ταῦτα ἀκούσας ὁ Νικόδημος, δάκρυσι, καὶ χαρῆ περιχθεὶς, ἔπειτε καὶ ἐφίλησε τοὺς πόδας τοῦ δσιου, καὶ οὕτως ἀπῆλθε χαίρων, καὶ καλῶς ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον εἰς τὸν τόπον δὲ ἐκεῖνον δποῦ εὐρίσκετο δ δσιος Ἀκάκιος, συνθροίσθησαν καὶ ἄλλοι ἀδελφοὶ ποθοῦντες τὴν σωτηρίαν τους, καὶ ἔκτισαν καλύβας, καὶ ἔγινε σκήτη ἴκανῶν γατέρων, καὶ διὰ πρεσβειῶν τοῦ δσιου αὐξάνεις καθ' ἐκάστην· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὑστεροῦντο ὄδατος, λαβῶν δ δσιος ἀδελφὸν τινὰ ἐργατικὸν Τιμόθεον καλούμενον καὶ φέρωντάς τον εἰς τὸ μέσον τῆς σκήτεως, καὶ δείχνωντάς του τόπον ἀρμόδιον, τοῦ εἰπεν· ἐδῶ σκάψον, καὶ θέλεις εῦρῃς νερὸν διεδέστατον, καὶ ὑγιέστατον, τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι· δ καὶ ἐγένετο· καὶ εὑρέθη ἐκεῖ νερὸν, καὶ εἰς κατασκευὴν μύλου ἀρκετόν:

Ο δὲ δσιος πρὸς τοὺς ἄλλους δποῦ ἐνουθέτα τοὺς ἀδελφοὺς, ἔλεγε καὶ τοῦτο, δτι οὔτε στρώματα, οὔτε ἐνδύματα, οὔτε πλούτος, οὔτε τρυφή, τρέφουν, καὶ αὐξάνουν τὰ πάθη τόσον, δσον δ ὑπνος δ πολύς· καὶ πάλιν οὔτε ἡμπορεῖς νὰ τὰ καταδαμάσῃ τόσον ἄλλο τί, δσον ἡ ἀγρυπνία, καὶ δτι δύω μόνας πρὸ πάντων σωματικὰς ἀρετὰς πρέπει νὰ μεταχειρίζεται μάλιστα δ μοναχὸς, εἰς τὸ νὰ νικήσῃ τὴν σάρκα, νηστείαν, καὶ ἀγρυπνίαν· καὶ γάρ δλας τὰς λοιπὰς κακουχίας νὰ μεταχειρίζεται τινὰς, εἴτε κόπους, εἴτε χαμακοιτείας, εἴτε σίδηρα, εἴτε γύμνωσιν, εἴτε ἄλλην τοιαύτην κακοπάθειαν, δταν τὸ κορμὶ ἀναπαύεται εἰς φαγητὰ, καὶ εἰς ὑπνον, δλα τὰ εἰρημένα τὰ συνηθέει, καὶ δὲν τὰ ἔχει διὰ τίποτε· ἀλλὰ μὲ τὴν νηστείαν, καὶ ἀγρυπνίαν δὲν δύναται νὰ κινηται εἰς τὰς

δρέπεις του, οὔτε νὰ συνηθίσῃ αὐτὰ καθὼς καὶ τὰ ἄλλα. Ἐρωτώμενος δέ ποτε περὶ τοῦ ὑπνου, πόσον δηλαδὴ νὰ κοιμᾶται δι μοναχός; εἶπεν δὲ μισή ὥρα εἰναι ἀρχετὴ εἰς τὸν ἀληθινὸν μοναχὸν καθὼς τὸ ἔδειχνε καὶ αὐτὸς ἐμπράκτως, μὲ δλον ὅπου ἦτον εἰς ἔσχατον γῆρας, καὶ εἶχε καὶ δεινὸν σπάσιμον, καὶ ἐπέμενε μὲ μεγάλην γενναιότητα, στεκόμενος δλην τὴν νύκτα ὅρθιος, ἡ γονατιστὸς εἰς τοὺς θείους ὕμνους, καὶ κοντὰ εἰς τὸ ξημέρωμα ἐπερνεν δλίγον ὑπνον ἀκουμβίζωντας εἰς τὸ χέρι του, ἢ εἰς ἄλλο τι, ἵως ὅπου νὰ μὴ σκοτίζεται τὸ λογικὸν ἀπὸ τὴν ἀμετρον ἀγρυπνίαν· τόσον πολλὰ ἐμίσει τὸν ὑπνον, ὡσὰν μεγάλον, του ἔχθρον.

Θαῦμα μέγα ἐφαίνετο εἰς τὸν Ὁσιον ἀξιοδιήγητον, δτι ἀγράμματος ὧν εἰς τὸ παντελὲς, ἀνεγίνωσκε μὲ μεγάλην κατάληψιν, καὶ τὰ πλέον ἀκατάληπτα βιβλία, δποῦ σχεδὸν ῥητὸν τῆς θείας γραφῆς δὲν τὸν ἐλάνθανεν, ἀλλ' ἐρωτώμενος ἀπεκρίνατο, ὡς λίαν σοφὸς, δίδωντας τὴν πρέπουσαν ἀπόκρισιν, καὶ λύσιν κάθε φητοῦ εἰς τε ασφόις καὶ ἐδιώτας. Εἶχε δὲ εὐλάβειαν δ Ὁσιος εἰς πάντας τοὺς Ἀγίους, καὶ μάλιστα εἰς τὸν Ὁσιον Μάξιμον τὸν Καυσοκαλύβην· τὸν δποῖον ἐλεγεν, δτι τὸν εἶδε πολλάκις· καὶ δταν ἤθελε τοῦ ἔλθη λύπη ἐκ συνεργείας τοῦ ἔχθροῦ, αὐτὸν τὸν Ἀγιον ἐπεκαλεῖτο, καὶ τὸν εὑρισκεν ἔτοιμον θοηθὸν, δτι ἐφαίνετο ἐν ἐκστάσει εἰς αὐτὸν, φορῶν στολὴν ἱερατικὴν λαμπροτάτην, καὶ εἰς χεῖρας ἔχων θυμιατὸν, μὲ τὸ δποῖον θυμιάζων δλον τὸ ναὸν, καὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς ἀκολούθους του, (δτι τὸν ἀκολουθοῦσαν πλῆθος ἀμετρον μοναχῶν, καὶ ἐφροῦσαν μοναδικὴν στολὴν, ἀσπρην ὅμως ὡς χιόνα, καὶ ἐξαστράπτουσαν, οἱ τινες ἡσαν ἐκεῖνοι δποῦ ἐσώθησαν διὰ μέσου του)· καὶ παρευθὺς ἐλευθερώνετο ἀπὸ τὴν ἀμετρον λύπην, καὶ θαυμαστῶς ἐπαρηγορεῖτο. Ἀλλο τε πάλιν ἐλεγεν, δτι ὀπόταν ἦτον μοναχός, ἐφαίνετο τὴν αὐγὴν ἐνα ὠραιότατον πουλὶ, ὡσὰν τρυγῶν, καὶ ἐκελλάδει μίαν θαυμάσιον

μελωδίαν, ὃποῦ ἀκούωντάς το δ Ὁσιος, ἐπληροῦτο ἡ καρδία του ἀρρήτου εὐφροσύνης, καὶ ἐφευγεν ἀπὸ λόγου του, κάθε λύπη ἀφ' οὐ δμως συνηθροίσθησαν ἐκεῖ ἀδελφοί, δὲν τὸ εἶδε πλέον· ἐλεγε δὲ δτι οὔτε πρότερον, οὔτε ὑστερον εἶδε κάμηλαν φορὰν τέτοιον ὠραιότατον πουλὶ, οὔτε τοιαύτην μελωδίαν πουλίου ἤκουσεν. Ἐγὼ δὲ (1) τοῦτο δποῦ εἶδον, καὶ ἤκουσα πολλάκις, δὲν θέλω τὸ κρύψω· δτι καθήμενος πολλάκις τὴν νύκτα ἐφύλαττον ἔξω τοῦ κελλίου του, εὐλαβείᾳ φερόμενος εἰς τὸν Ὁσιον· δτις προσευχόμενος ἐκ μὲν τοῦ στόματος αὐτοῦ δὲν ἤκουετο τελείως φωνή, ἀλλ' ἐσωθεν τῆς καρδίας του ἤκουετο κάπιοια φωνὴ μετὰ ἀναστεναγμῶν ἀρρήτος, θαυμασία, γλυκυτάτη, καὶ μελωδική· καὶ τοῦτο ἐγίνετο δλην τὴν νύκτα, δτι πάντοτε ἐνυκτέρευεν, καὶ ἐπροσύχετο, καὶ πρὸς τὸ ξημέρωμα ἐπερνεν δλίγον ὑπνον, ὡς εἴπομεν. Εἶχε πνεῦμα εἰρηνοποιὸν, δποῦ ἐάν τις ἐπασχεν ἀπὸ λογισμούς, εὐθὺς δποῦ ἤθελεν ἴδη τὸ χαριτωμένον του πρόσωπον, εἰρήνευεν οἱ κακοὶ λογισμοὶ ἐκεῖνοι.

Ο Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρύσανθος, ἤλθε ποτὲ εἰς τὸ Ἀγιον Ὅρος χάριν προσκυνήσεως, καὶ ἀκούων τὰ περὶ τοῦ Ὁσίου, ἤλθε μετὰ μεγάλης σπουδῆς, καὶ ἀνταμωθεὶς μετ' αὐτοῦ, καὶ πολλὰ ἀπόρρητα ἐρωτήσας, ἐθαύμασε τὴν ὑψηλήν του διάκρισιν, καὶ τὴν θαυμαστὴν, καὶ ἀγίαν του πολιτείαν, καὶ εὐφρανθεὶς εἰς τοὺς χαριτωμένους λόγους του, ἐκήρυττε πανταχοῦ λέγων· εἶδον ἄλλον Ἡλίαν, καὶ Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· εἶδον περισσότερα ἀπὸ δσα ἤκουον· καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν, δτι εἰς τοιούτους καιρούς, εύρισκεται τοιοῦτον ὑποκείμενον.

Καὶ ποτὲ ἀναγινώσκων ἐγὼ τοὺς λόγους τοῦ Ἀγίου Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, εὗρον τὸν λόγον δποῦ λέγει· δτι ἀνίσως ὁ Χριστιανὸς δὲν ἴδη τὸν Χριστὸν ἐδῶ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἃς μὴ ἐλπίζῃ νὰ τὸν ἴδῃ οὔτε

(1) Οὗτος εἶναι δ Παπᾶ Ἰωάννης δ Καυσοκαλύβητης.

εἰς τὴν μᾶλλουσαν· καὶ ἀπορήσας ἡρώτησε
τὸν δσιον· ὁ δὲ εἰπέ μοι· ἀλλήθειει εἶναι τέ-
χνον μου, καὶ μὴ ἀμφιβάλλῃς εἰς τοῦτο· δτε
βέβαια ἀνίσως ὁ Χριστιανὸς δὲν ἀποκτήσῃ
τὴν δρασιν τῶν νοερῶν ὁφθαλμῶν, ὅποῦ νὰ
βλέπῃ καθαρῶς τὸν Χριστὸν ἐδῶ, δὲν εἶναι
δυνατὸν οὔτε ἔκει νὰ τὸν ἰδῇ· ἐγὼ δὲ τοῦ
εἰπα· καὶ τὸν εἶδες ἡ ἀγιωσύνη σου πάτερ;
• καὶ λέγει· τὸν εἶδον τέχνον μου ὅχι μίαν φο-
ράν· καὶ ἐγὼ πάλιν τὸν ἐρωτῶ· καὶ τί
σου εἴπε πάτερ; καὶ λέγει μοι· εἰπέ μοι ἀ-
κολούθει μοι, ἵτοι ἐργάζου τὰς ἐντολάς μου·
(δτι οὕτως ἔξηγοῦσε τὸ ἀκολούθει μοι) δ-
μως δὲν τὸν ἄκολούθησε· καὶ μὲ τὸν λόγον
ἔτρεξαν ἀπὸ τοὺς ὁφθαλμούς του τὰ δά-
κρυα ποταμοῦν· ἐγὼ δὲ πάλιν μὲ τὴν συ-
νηθισμένην μου αὐθάδειαν εἰπον· καὶ τίνι
τρόπῳ βλέπει ὁ ἄνθρωπος ἐδῶ τὸν Χριστὸν
αὐθητῶς, ἢ νοερῶς; καὶ λέγει μοι· νοερῶς,
πλὴν ἥξευρε δτι ἔκεινος δποῦ ἀξιωθῆται τοῦ
τοιούτου χαρίσματος, δταν ἔλθῃ εἰς τοιαύ-
τας ἀποκαλύψεις, βλέπει τὰ νοερὰ ώς αἰ-
σθητά· ἐπειδὴ καὶ ἡ αἰσθησις τῶν σωμάτι-
κῶν ὁφθαλμῶν μένει τότε τελείως ἀνενέρ-
γητος· δθεν καὶ ἐσύ δταν διαβάζῃς τοὺς
τοιούτους ὑψηλοὺς λόγους, καὶ ἐγγίζεται πως
ἡ καρδία σου, τότε εὐθὺς ἀγωνίσου νὰ ἀπο-
κτήσῃς τίποτε, ἢ νὰ κάμης ἀπὸ ἔκεινα δποῦ
διαβάζεις, δτι ἀνίσως κατὰ πρώτην, καὶ
δευτέραν φορὰν ἀμελήσης, ὅστερον πωροῦται
ἡ καρδία σου, καὶ θέλει σοῦ φαίνονται τὰ
τοιαύτα ὑψηλὰ, καὶ πνευματικὰ, ώσάν μύ-
θοι, καὶ τραγούδια· καλότυχος ἔκεινος δποῦ
κάμνει οὕτως, ἐπειδὴ θέλει ἀξιωθῆται μεγάλων
χαρισμάτων.

"Ἀλλοτε πάλιν τινὲς τὸν ἡρώτησαν περὶ
τῶν σκανδαλίζομένων ἀπό τινα ώραια πρό-
σωπα, καὶ αὐτὸς ἀποκρίθεις μετὰ κατανύξεως
καὶ τῆς συνήθους ἀπλότητος εἶπεν, ἐγὼ δὲν ἥ-
ξεύρω τί νὰ εἴπω; δτι ποτέ μου δὲν ἥξεύρω τί
εἶναι τὸ τοιοῦτον σκάνδαλον; ἀλλὰ μάλιστα
δταν βλέπω τὰ τοιαύτα πρόσωπα, κινοῦμαιεις
δοξολογίαν Θεοῦ, καὶ χαίρω εἰς τὴν δη-

μιουργίαν αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν τῇ Σκή-
τει ἀδελφοὶ θέλοντες νὰ κάμουν ἐντολάς τι-
νάς, τόσον δι' αὐτά, δσον καὶ διὰ ἀλλα τι-
νὰ δποῦ τοὺς ἐφαίνοντο εὐλογα, καὶ ἐρωτω-
τές τον, τοὺς ἐμπόδισε λέγων· νὰ φυλάττε
σθε νὰ μὴ κάμετε εἰς τὴν Σκήτην ποτὲ
κάμμιαν ἐντολὴν, σύτε ἀπὸ ἄλλον νὰ δε-
χθῆτε ἐντολὴν· δτι ἀρκετὴ εἶναι εἰς ἡμᾶς ἡ
παιδεία δποῦ ἔχωμεν νὰ λάβωμεν διὰ τὴν
παράβασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ
τῶν Ἀγίων Πατέρων· δτι δποῦ ἐντολὴ, ἔκει
καὶ παράβασις· δποιος γάρ δουληθῆται νὰ κά-
μη ἐντολὴν, καὶ δὲν εἰρηγεύει, μόνον πά-
σχει μὲ τὸ τοιοῦτον τάχα καλὸν νὰ συγχίζῃ
τοὺς ἀδελφούς, λέγω σας, ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι,
δτι ἔχει νὰ πέσῃ εἰς μεγάλους πειρασμούς,
καὶ νὰ γένη αὐτὸς δ ἕδιος παραβάτης τῆς
δυσειδαιμονίας του, καὶ τέλος, θέλει φύγη
καὶ τελείως.

'Ηξιώθη δὲ ὁ "Οσιος, ώς εἴπομεν, καὶ διο-
ρατικοῦ χαρίσματος, καὶ πολλῶν πολλάκις
ἐπρόλεγε πολλὰ φανερά, καὶ πάλιν ἐάν τι-
νάς δὲν ἥθελε τοῦ εἰπῆ κάνενα του λογισμὸν,
αὐτὸς προλαβὼν τὸν ἐφανέρων μὲ τρόπου
συμβουλευτικόν.

Καὶ τὶ νὰ πολυλογῶ ἔνα πρὸς ἔνα διη-
γούμενος τὰ τοῦ Ἀγίου ὁποῦ δὲν ἔλειπεν ἀπὸ
αὐτὸν κάμμια ἀρετή· ὅλας σχεδὸν τὰς εἰχε,
καὶ ὅλας σώας καὶ ἀμωμήτους· πρὸ πάν-
των δὲ εἶχε τὴν ταπεινοφροσύνην τόσον, δποῦ
δὲν ὑπέμενεν ὅχι νὰ κάμη ἔργον τι, ἢ λόγον
νὰ εἴπῃ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀκούσῃ πρᾶξιν, ἢ λόγον
ὑπερήφανον· δθεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐօρτῆς
οὔσῃς, καὶ συναχθέντες ἀπαντες οἱ ἀδελφοὶ,
ώς έθος, εἰς τὸ Κυριακὸν, ἐζήτησαν παρὰ
τοῦ προηγουμένου Νεοφύτου (δστις διὰ τὴν
εὐλάβειαν δποῦ εἴχεν εἰς τὸν δσιον, ἥλθον ἐξ
τῆς Λαύρας, καὶ ἔκτισε δύω Ἐκκλησίας καὶ
σπήται, καὶ ἔμεινεν ἔκει ἓως τέλους ἀγωνι-
ζόμενος κατὰ τὸ δυνατόν)· νὰ τοὺς διορίσῃ
καὶ δεύτερον προετῶτα, διὰ νὰ μὴ πειρά-
ζουν συχνὰ τὸν δσιον εἰς τὰ παραμικρά· δ.
δὲ προηγούμενος ἐγερθεὶς ἔλαβε μίαν ῥάβδον,

καὶ δοὺς αὐτὴν τῷ δσίῳ, εἶπε· λάβε πάτερ|| ταύτην τὴν ράβδον, καὶ νὰ ἴσαι προεστὼς εἰς δλους τοὺς ἐνταῦθα ἀδελφούς, μέχρι τελευταίας σου ἀναπνοῆς· καὶ τότε μὲν φιλήσας τὸ χέρι τριῶν προηγουμένου ἔλαβε τὴν ράβδον θέλωντας νὰ δεῖξῃ ὑποταγὴν εἰς δλα· μὰ, ὡς τοῦ θαύματος! ἀπὸ τότε πλέον δὲν ἐπίασε ράβδον εἰς τὰς χεῖρας του, καὶ μὲ δλον ὅπου πρότερον διὰ τὸ πολύ του γῆρας ἐπεριέπεριπάτει μετὰ ράβδου, ἀποβάλλων δηλ. ἀπὸ λόγου του κάθε ὑψηλόφρονα λογισμόν.

Αλλὰ καὶ περὶ τὸ τέλος τῆς ἀγγελικῆς του ζωῆς ἥξιώθη νὰ κάμη καὶ τρίτον δσιομάρτυρα τὸν ἀπλούστατον λέγω Παχώμιον τὸν Ρῶσον, δστις ἐφοδιασθεὶς ταῖς παραινέσεσι, καὶ ταῖς εὐχαῖς τοῦ Ὁσίου, ἐτελείωσε καλῶς τὸ

ύπερ Χριστοῦ Μαρτύριον· ὁ δὲ "Οσιος Ἀκάκιος, ἐγγύς που τῶν ἐκατῶν ἐτῶν γενόμενος, μικρὸν ἐπινοήσας μετὰ τὴν εἰς τὸ μαρτύριον ἀποδημίαν τοῦ δσιομάρτυρος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον κατὰ τὸ φψλ'. 1730. ἔτος τῆς ιβ'. 'Απριλίου' προγνοὺς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, καὶ εἰπὼν εἰς ἔνα του· καλόγηρον, 'Αθανάσιον ὄνόματι, ἐλθόντα ἀπὸ τῆς 'Αγίας "Αννης, ἵνα λάβῃ τὴν εὐχήν του· πηγαίνω τώρα 'Αθανάσιε στράτα μαχράν μαχράν, καὶ πλέον ἐδῶ δὲν βλέπομεν ἀλλήλους· συνέσρεξε δὲ πλῆθος ἀπειρον εἰς τὴν μακαρίαν αὐτοῦ τελευτὴν, καὶ πᾶντες ἐθρήνουν τὴν τούτου στέρησιν· οὐ ταῖς προσείσις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. 'Αμήν.